

LAPPILMA - Lapin ilmastotyön toimeenpano -hanke EAKR

LLHall 29.09.2025 § 115
299/00.01.05.33/2025

Valmistelija Knutars Heli Lapin liitto

Hankkeen julkinen tiivistelmä

LAPPILMA-hanke käynnistää Lapin ilmasto- ja energiastrategian (2024–2025) toimeenpanon keskittyen erityisesti ilmastomuutoksen hillintään ja sopeutumiseen. Hanke tukee Lapin ilmastotavoitteiden saavuttamista vahvistamalla ilmastotyön koordinoitua, seurantaa ja vaikuttavuutta sekä edistämällä osallistavaa toimintatapaa. Samalla se tukee Lappi-sopimuksen ja Lapin Green Deal -tiekartan tavoitteita, kuten päästöjen vähentämistä, energiamurrosta ja kestävästä liikkumisesta.

Erityistä huomiota kiinnitetään luonnonvara-aloihin, erityisesti kalatalouden sopeutumiskyvyn vahvistamiseen. Hankkeessa kehitetään toimintamalli, joka yhdistää alueellisen varautumisen ja ilmastomuutokseen sopeutumisen, sekä laaditaan malli luonnonvara-alojen sopeutumis suunnitelmalle. Kalatalouselinkeino toimii pilottina, jonka pohjalta laaditaan tiekartta kaupallisen kalastuksen sopeutumisen tueksi – mallia voidaan soveltaa myös muille luonnonvara-aloille ja alueille.

Kuntien ilmastotyötä tuetaan neuvonnalla, viestinnällä ja maakuntatason koordinaatiolla. Kunnille tarjotaan apua ratkaisujen kehittämisessä ja käyttöönotossa sekä osallistavuuden vahvistamisessa. Hankkeessa otetaan käyttöön yhtenäinen ja helppokäyttöinen ilmastotyön seurantatyökalu kunnissa ja maakuntatasolla, kehitetään erityisesti sopeutumisen mittareita ja parannetaan seurantatiedon systemaattista hyödyntämistä.

Hanke koostuu neljästä työpaketista:

1. Ilmastotyön koordinaatio ja toimeenpanon alueellinen tuki
2. Ilmastotyön seuranta
3. Ilmastoviestintä ja osallisuus
4. Luonnonvara-alojen sopeutuspilotti (case: kalatalouselinkeino)

Hankkeen päätoteuttaja on Lapin liitto. Hankkeen osatoteuttajana on Lapin yliopisto, joka vastaa luonnonvara-alojen sopeutuspilottin työpaketista.

Hankkeen kokonaisbudjetti on 472 798, josta haettu tuki on 378 238. Lapin liiton osuus hankkeen budjetista on 44 560 euroa ja kuntien omarahoitus 50 000€.

Lapin liiton omarahoitusosuus katetaan kestävän kehityksen asiantuntijan 30 % työaikaosuudella. Hankkeen toteuttamiseen palkataan myös 100 % työosuudella projektipäällikkö ja projektkoordinaattori. Kuntien osuudesta Rovaniemi, Kemi, Inari, Ranua ja Kemijärvi ovat alustavasti sitoutuneet hankkeen toteuttamiseen. Hankkeessa toteutetaan flatrate 7 % mallia.

Hankehakemus jätetään EAKR-hakuun 23.9.2025. Mikäli hanke saa myönteisen rahoituspäätöksen, se toteutetaan hankesuunnitelman mukaisesti ajalla 1.1.2026-31.12.2027. Ohjausryhmän jäsenen nimeäminen tuodaan hallituksen päätettäväksi uuden hallituksen kokoonpanon vahvistuttua.

Hankehakemus liitteenä.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus hyväksyy LAPPILMA - Lapin ilmastotyön toimeenpano -hankkeen hankehakemuksen jättämisen rahoittajalle ja siihen suunnitellun omarahoitusosuuden. Omarahoitusosuus jakautuu hankkeen toimintavuosille 2026-2027.

Päätös Keskustelun aikana Mikko Pyhäjärvi esitti, että hankehakemus hylätään. Perusteluna monet päällekkäiset hankkeet asian tiimoilta. Kari Koivumaa ja Susanna Viitala kannattivat Pyhäjärven esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty vs. maakuntajohtajan päätösesityksestä poikkeava esitys, tulee asiasta äänestää. Puheenjohtaja esitti äänestysmenettelyksi nimenhuutoäänestystä siten, että vs. maakuntajohtajan päätösesitystä kannattavat äänestävät "JAA" ja Mikko Pyhäjärven esitystä kannattavat äänestävät "EI". Äänestysmenettely hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritetussa äänestyksessä "JAA" -ääniä annettiin viisi (5) (Ekorre, Keski-Panula, Mällinen, Ramberg, Tiitinen) ja "EI" -ääniä kymmenen (10) (Rainio, Savukoski, Heiskanen, Juuruspölv, Kelloniemi, Mäkituomas, Pyhäjärvi, Koivumaa, Salmijärvi, Viitala) sekä tyhjiä nolla (0).

Puheenjohtaja totesi, että Mikko Pyhäjärven esitys hankehakemuksen hylkäämisestä tuli maakuntahallituksen päätökseksi.

Henri Ramberg ja Sari Ekorre jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.